

Sa Graduada

Història d'una problemàtica complexa.

2000-2010

Ara fa un parell de setmanes que el Partit Popular va presentar una Proposició no de Llei al Parlament Balear, demanant que instés el Govern de les Illes Balears a revocar la decisió de traslladar Sa Graduada al nou centre que es va projectar entre la Via de Ronda i el Camí d'en Guixó.

Com no podia ser d'altra manera, els mitjans de comunicació se n'han fet ressò, l'han amplificada informant que "el PP assegura que l'ajuntament de Maó i la conselleria d'Educació del Govern de les Illes Balears decidiren de forma unilateral el trasllat de sa graduada i que aquesta decisió no va ser consultada als pares de Sa Graduada i que no es va tenir un debat social". Tot i que des del PSM assumim i respectem les línies editorials dels diferents mitjans de comunicació, sí que com a mínim trobam curiós que, a diferència del que moltes vegades passa en els posicionaments i l'actuació del PSM-EN i més si es tracta d'informar sobre els nostres canvis de posicionament, no han detallat quina havia estat la postura del PP fins aquest moment ni han informat a què es deuen els seus canvis de posicionament.

Per la necessitat de trobar espais i canals de comunicació on puguem traslladar els nostres posicionaments i a causa de la complexitat d'aquesta qüestió, des del PSM-EN ens hem vist obligats a recordar alguns esdeveniments d'aquest procés a través d'aquest monogràfic.

A Maó conflueixen dos problemes: massificació a les aules i una Escola d'Adults en estat precari.

L'abast de la problemàtica en matèria d'educació a la ciutat de Maó és tan gran que fuig de les possibilitats de l'àmbit municipal, sobre el qual ha recaigut el pes i la pressió de tots els implicats.

Cal proposar vies alternatives de solució, encara que aquestes sempre seran parcials si no es fa feina amb el suport de l'administració que més hi té a dir: la Conselleria d'Educació del Govern de les Illes Balears.

A Maó hi conflueixen dos problemes greus en l'àmbit educatiu, un de general i un altre de particular relacionat amb el primer:

1. Problema de massificació a les aules i precarietat d'algunes aules modulars i prefabricades. La capacitat de les escoles de primària està sobrepasant el límit (aules modulars, cursos doblats i triplicats, aules plenes...). Hi fan falta grans inversions en infraestructures educatives des de fa molts anys. Hi ha centres que són antics i contribueixen a la precarització de la situació.

2. Situació precària de l'Escola d'Adults, els alumnes dels quals estan espargits per diferents centres que, a més, no estan en condicions mínimes per a aquests alumnes: mobiliari per a infants, aules sobreocupades, dispersió de l'activitat educativa en fins a 6 centres diferents, estretors... La reivindicació d'un nou espai per a l'escola hi és de fa molts d'anys.

Aquesta situació origina en el seu moment una presa de decisió, de la qual es deriva tot el que ha vingut darrere. Analitzem-ho.

Disposició dels fets fins el 2007

- Maó arrossega des de fa anys la necessitat d'inversions en la millora del sistema educatiu obligatori i reglat i l'ensenyament d'adults.

- La petició de l'Escola d'Adults de canviar de centre ve de molt enrere. Així, entre 2000 i 2001 ja hi ha contactes entre l'Ajuntament de Maó i la Conselleria d'Educació (en aquell moments gesti-

onades pel PSM) en què es parla d'una nova seu per a adults a la zona del Camí d'en Guixó. Hi ha signat un conveni entre Conselleria, Ajuntament i Consell Insular que advoca per aquesta solució.

nova i a 600.000 euros de fons europeus a canvi d'una solució per a l'escolarització dels fillets de primària.

L'any 2004 no hi va haver cap posicionament en contra de la proposta de l'anterior govern del PP de construir una escola nova a la ciutat.

- El desembre de 2004, a instàncies d'una recomanació proposada per la Conselleria d'Educació del Govern de les Illes Balears (gestionada pel Partit Popular), i del qual era director territorial de Menorca el senyor Manel Monerris i conseller el senyor Francesc Fiol, es proposa el següent: construir una escola nova de dues línies i traslladar l'escola d'Adults al que avui per avui és l'escola de Sa Graduada.

Aquesta decisió, i a diferència del què argumenta el PP en veu de Simó Gornès, es va comunicar en el Consell Escolar del centre d'aquest mes de desembre del 2004. El Consell Escolar és el prin-

L'Escola d'Adults acull més de 2.000 matrícules cada any.

cipal òrgan de decisió del centre, i en el qual hi ha representació del professorat, de l'Ajuntament, del personal del centre i de les famílies. En aquell moment no hi va haver cap posicionament en contra dins el Consell Escolar. De fet, en aquell moment es va assolir un important consens amb els agents implicats i la comunitat educativa i, també, entre el PP, que governava el GIB, i el PSOE-PSM, que governaven l'Ajuntament de Maó.

És a partir d'aquest moment quan la problemàtica de l'Escola d'Adults s'aborda com feia anys que es demanava i, entenent la problemàtica de primària, l'Escola d'Adults ho accepta tot i que se'ls desbaraten una mica els plans. Cal dir que amb aquesta decisió l'Escola d'Adults va renunciar a una escola

En aquest moment, per tant, l'Ajuntament de Maó pacta amb la Conselleria la cessió del terreny perquè s'hi construeixi la nova escola al Camí d'en Guixó.

- L'abril de 2006 el PP de Maó reclama a l'Ajuntament que posi en marxa la cessió de la parcel·la al Govern de les illes Balears per dur-hi a terme la construcció de la nova escola, tal i com va prometre el 2004. El PP insisteix que Sa Graduada es traslladi i prem l'Ajuntament. Tot i això, també es bo recordar que durant tots els anys que el PP ha governat al GIB i ha gestionat la Conselleria d'Educació, no la va pressupostar mai.

D'altra banda, també hem d'assumir que durant tot aquest temps des de l'Ajuntament i des de l'àrea d'urbanisme no hem estat, per diferents motius, prou àgil per aconseguir la cessió dels terrenys amb anterioritat.

Canvis en el Consell escolar de Sa Graduada i canvis de plantejaments: 2007 en endavant

Mentrestant ha anat passant el temps i la situació i l'opinió dels pares sobre la idoneïtat del trasllat de Sa Graduada ha anat canviant. Nous mètodes pedagògics i un canvi d'aires afavoreix que hi hagi un canvi de tendència. L'escola guanya en prestigi i deixa de ser aquella a la qual ningú no vol anar. Noves representacions familiars es manifesten clarament en contra del trasllat de l'escola, que s'afegeixen a aquells pocs pares que, des d'un principi, ja s'hi havien posicionat.

És a partir de finals del 2007 i principis del 2008, quatre anys després de la decisió presa entre administracions i en el si del Consell Escolar, que comença un moviment prou important de demanda de no trasllat de Sa Graduada com a centre d'infantil i primària i la reacció no es fa esperar. Les adhesions manifestades creixen de forma ràpida. Encara que ja havien manifestat la postura contrària al trasllat, la mobilització comença el mes de març de 2008.

Posteriorment, es constitueix la Comissió Centre Viu que al·leguen que es perd l'únic centre educatiu de primària del centre històric de Maó i que de-

fensen, entre altres qüestions, les següents tesis:

1. No es pot desproveir el centre de Maó de l'única escola de primària que hi queda.
2. La problemàtica de massificació a les aules fa que a Maó es necessitin més places, i per tant la construcció de la nova escola no és suficient. S'ha de construir la nova escola a més de reformar-se Sa Graduada. Entenen que l'edifici té opcions i és possible, si es vol
3. Entenen la problemàtica dels adults, i proposen altres edificis dins de la ciutat com a alternatives.
4. La immensa majoria de famílies del centre s'oposen al trasllat: el 80 % dels enquestats que han contestat les enquestes fetes als pares.

Disposició dels a partir del 2008

- L'any 2008 mateix, en vistes del ressò social que açò genera, el debat arriba al Ple de l'Ajuntament, de mà de Ciudadanos de Menorca en què reclama que Sa Graduada es mantengui com a escola de primària. El més greu, emperò, és que el PP segueix el joc de Ciudadanos i demana el mantiment de Sa Graduada, en un clar canvi de posicionament. Quin és el motiu?

Que hi diu el PSM-EN?

Som ben conscients que els motius i els arguments de la Comissió Centre Viu no es poden menystenir. Malgrat açò, és important matisar algunes qüestions que han de posar de manifest la posició que té el PSM-EN i que ha mantingut durant aquests anys, que està emmarcada en una planificació a llarg termini i que ha permetre, sota el nostre parer, una millora de les condicions de la qualitat educativa de Maó i dels seus habitants.

Així, des del PSM-EN entenem que:

1. Maó té grans mancances educatives, i són provocades, en bona mesura, per la manca d'inversions que ha patit per part del Govern Balear des de fa prop de trenta anys, i és important que es faci feina per reclamar que es cobresqui aquest dèficit.
2. La construcció de la nova escola al Camí d'en Guixó no contradiu cap política de mobilitat. Al contrari, la reforça. Cal especificar que el concepte de centre de ciutat cada vegada és més ampli. Instal·lacions municipals d'allà devora, com diferents zones esportives noves, són considerades centrals. La feina, en l'àmbit urbanístic, de proveir noves zones per possibilitar una mobilitat a peu més extensa al llarg de la ciutat es palesa, per

Maó té grans mancances educatives.

exemple, en el camí per anar cap a aquesta nova escola.

A més, a la pràctica, el trasllat a la nova escola pot implicar en alguns pares i alumnes, un augment de temps desplaçament a peu a la nova escola d'entre cinc a vint minuts.

D'altra banda, Sa Graduada no es tanca ni es canvia l'ús educatiu, sinó que s'hi du l'Escola d'adults, on més de 2.000 persones podran accedir a l'escola, a peu, i segurament també ajudaran a mantenir viu el centre de Maó.

3. No podem oblidar la problemàtica de l'Escola d'Adults, (que acull més de 2.000 matrícules cada any a Maó) els quals en el seu moment renunciaren al seu projecte, finançat en bona part, perquè entenen la problemàtica de primària. Qualsevol de les alternatives que es proposen ara per albergar l'escola d'adults no són possibles per característiques urbanístiques: realitat de la propietat, tràmits necessaris, envergadura d'inversió econòmica a la qual no sembla que la Conselleria estigui disposada a posar.

4. Hi ha un excés de demanda de places a la ciutat, i amb la construcció d'una escola de dues línies no és suficient. Tanmateix, analitzant la situació de saturació de les escoles, i volent dei-

jar un panorama a la ciutat de cobriment de les mancances, a Maó hi falten, com a mínim, 3 línies més de primària. La construcció de la nova escola i el manteniment de Sa Graduada no ho cobreix. És més que necessària la construcció d'un segon centre, que ja es té previst.

5. La creació de dos nous centres ha de possibilitar que se solucionin molts d'aquests problemes. L'acolliment de l'ensenyament per a adults a l'edifici de Sa Graduada actual té molt més fàcil solució d'espai que el manteniment de l'ensenyament de primària, per les característiques de l'activitat. Reformar Sa Graduada per seguir-hi fent classes a infants tal vegada (amb moltes dificultats) és possible, però la planificació plantejada resol amb més eficàcia aquesta qüestió. És molt difícil que el centre actual superi en el pas dels anys els mals endèmics que ara pateix en l'educació primària.

La situació de l'educació a Maó és complexa i no s'hi valen jugades polítiques en clau electoral.

Quatre línies noves, a la llarga, deixaran Sa Graduada actual en una posició molt pobre. Els dos centres nous hauran d'ocasionar una redistribució del mapa d'assignació d'escoles de la ciutat per tal que ningú quedi massa enfora d'on li pertoca. Tot i així, recordem que moltes zones que tenen assignada plaça a Sa Graduada estan equidistants entre l'actual i la nova escola del Camí d'en Guixó.

Està clar que aquesta no és una qüestió simple. A més, és imprescindible no caure en l'enfrontament entre col·lectius, ja que cadascú conserva la seva part de raó. El PSM-EN té la responsabilitat d'escoltar tothom i intentar assolir consensos amb tots els agents implicats i la comunitat educativa, com els que es van assolir el 2004, i alhora de ser conseqüent amb la planificació feta, que en cap cas forma part de la improvisació.

Maó ha patit massa anys que no hagi estat centre de les atencions en matèria d'educació, i d'aquí que tots, administracions locals, famílies, col·lectiu d'educadors i societat en general han treballar junts per acabar amb aquesta tendència.

La ciutat, i l'Ajuntament com a administració local, en el fons, n'ha estat fins ara la perjudicada, més enllà dels col·lectius, i el PSM reclama un pas decidit i una aposta per Maó que no pot passar per altra banda que, essencialment, per una decisió d'àmbit autonòmic. Cal recordar que divendres 9 abril, el Consell de Govern de les Illes Balears ha aprovat la inversió per a la construcció del nou centre Sa Graduada (i l'ampliació del Pasqual Calbó).

La situació, idò, és complexa, i no s'hi valen jugades polítiques en clau electoral i cal ser seriosos.

Tanmateix, el Partit Popular, els mateixos que proposen la idea inicial del trasllat de Sa Graduada, i els mateixos que el 2006 reclamaven a l'Ajuntament que fes efectiu el trasllat i la cessió dels terrenys a la Conselleria, presenten al Parlament una Proposta no de Llei en què insten el Govern de les Illes Balears perquè Sa Graduada no deixi de ser un centre educatiu de primària. Aquest és un acte de baixesa política sense precedents, d'oportunisme polític i electoral, d'irresponsabilitat i de deslleialtat a decisions preses per consens polític. Aquest joc desacredita la postura d'un partit que pretén ser alternativa de govern. La mateixa persona que era el conseller que va prendre la decisió l'any 2004, Francesc Fiol, és la que signa la proposta parlamentària en què es retracta i demana una actuació contrària.

El PSM reclama major serietat i capacitat per arribar a amplis consensos, encara que aquests semblin, com en aquests moments, difícils d'assolir. Per açò:

1. Denunciam públicament actuacions com la del PP per irresponsabilitat política i voluntat d'enfrontament social per beneficis polítics.

2. Instam al Govern de les Illes Balears que facin efectives les inversions que, en matèria d'infraestructures educatives, vénen a ser un mal endèmic de la ciutat de Maó.

Les solucions no se troben en l'enfrontament social sinó en la recerca del màxim consens, que caldrà anar a cercar sigui on sigui.

Ens trobaràs a

Telèfon mòbil del PSM: 660 18 27 63 menorca@psm-entesa.cat

www.psm-menorca.cat

www.facebook.com/profile.php?id=1279687873 <http://www.youtube.com/psmmenorca> Edita: PSM-EN - Dipòsit legal: ME 131/2010